

CRNA GORA
SKUPŠTINA CRNE GORE
Odbor za prosvjetu, nauku, kulturu i sport
Broj: 33/21-5/**16**
EPA: 163 XXVII
Podgorica, 18. maj 2021. godine

ODBORU ZA EKONOMIJU, FINANSIJE I BUDŽET

Na osnovu člana 137 stav 4 Poslovnika Skupštine Crne Gore, Odbor za prosvjetu, nauku, kulturu i sport, sa Treće sjednice, održane 7. i 10. maja 2021. godine dostavlja Odboru za ekonomiju, finansije i budžet Skupštine Crne Gore, kao matičnom odboru, sljedeće

M I Š L J E N J E

O RAZMATRANJU PREDLOGA ZAKONA O BUDŽETU CRNE GORE ZA 2021. GODINU

Odbor za prosvjetu, nauku, kulturu i sport Skupštine Crne Gore na Trećoj sjednici, održanoj 7. i 10. maja 2021. godine, u skladu sa članom 137 stav 2 Poslovnika Skupštine Crne Gore, kao zainteresovani odbor, razmotrio je **PREDLOG ZAKONA O BUDŽETU CRNE GORE ZA 2021. GODINU** u dijelu koji se odnosi na potrošačke jedinice: **Ministarstvo prosvjete, nauke, kulture i sporta** i **Ministarstvo ekonomskog razvoja** (Program, potprogrami i aktivnosti koje se odnose na oblasti intelektualne svojine i inovacija i tehnološkog razvoja).

Uvodne napomene o Predlogu zakona o Budžetu Crne Gore za 2021. godinu dao je državni sekretar u Ministarstvu finansija i socijalnog staranja Janko Odović, koji se, u svom izlaganju, osvrnuo na glavne principe na kojima se ovaj predlog zasniva. Istakao je da je glavni cilj stvaranje preduslova za brži ekonomski oporavak, kao i stabilizacija javnih finansija, navodeći da je Predlog zakona o Budžetu Crne Gore za 2021. godinu rezultat prošlogodišnje krize, izazvane pandemijom virusa COVID-19, rekordnog pada BDP-a od 15,2 odsto, kao i ogromnog spoljnog duga od preko 105 odsto.

Kada je riječ o potrošačkoj jedinici Ministarstvo prosvjete, nauke, kulture i sporta, naveo je da su Predlogom zakona o Budžetu Crne Gore za 2021. godinu, za finansiranje glavnog programa obrazovanja, nauke i sporta, planirana opredijeljena sredstva, u ukupnom iznosu od 214,58 miliona eura. Takođe, naveo je da predviđena budžetska sredstva Ministarstva prosvjete, nauke, kulture i sporta, za 2021. godinu, iznose 216,11 miliona eura i uključuju, između ostalog, sredstva planirana za:

- Univerzitet Crne Gore, u iznosu od 20,65 miliona eura,
- Fakultet za crnogorski jezik i književnost, u iznosu od 0,56 miliona eura,
- Policijska akademija, u iznosu od 1,17 miliona eura i
- 12 institucija kulture, u ukupnom iznosu od 15,42 miliona eura.

Takođe, istakao je da se najveći dio sredstava odnosi na bruto zarade i doprinose na teret poslodavca i ona su planirana u iznosu od 159,13 miliona eura i naveo da se najvećim dijelom odnose na sredstva za isplatu zarada zaposlenih u ustanovama predškolskog, osnovnog i srednjeg obrazovanja, i ta sredstva iznose 146,15 miliona eura, koja uključuju i povećanje zarada za prosvjetne radnike u 2021. godini, u iznosu od tri odsto.

U vezi sa potrošačkom jedinicom Ministarstvo ekonomskog razvoja, u dijelu Programa - Trgovina, zaštita konkurenkcije, potrošača i intelektualne svojine i unapređenje poslovnog ambijenta, saopšto je da su planirana dva potprograma, u okviru kojih se nalaze sljedeće predmetne aktivnosti:

- Izrada normative u oblasti intelektualne svojine, zaštite potrošača, konkurenkcije i infrastrukture kvaliteta u iznosu od 0,34 miliona eura,
- Upravni postupci u oblasti intelektualne svojine, zaštite potrošača i infrastrukture kvaliteta 17,720.00 eura,
- Međunarodna saradnja u oblasti intelektualne svojine u iznosu od 26,953.20 eura,
- Podrška razvoju inovacione djelatnosti kroz nove konkurse u iznosu od 719,322.27 eura,
- Podrška realizaciji inovativnih projekata po osnovu ranijih konkursa 420,000.00 eura,
- Podrška razvoju inovacione infrastrukture 250,000.00 eura i
- Normativni poslovi i uspostavljanje informacionog sistema za inovacionu djelatnost 55,000.00 eura.

Predstavnici potrošačkih jedinica su upoznali članove Odbora sa njihovim stavovima povodom predloženih budžetskih sredstava za ovu godinu.

Državna sekretarka u Ministarstvu ekonomskog razvoja Milena Lipovina Božović je saopštila da su, novom Uredbom Vlade, programi koji su se odnosili na realizaciju politika inovacione djelatnosti sada u nadležnosti Ministarstva ekonomskog razvoja. S tim u vezi, saopštila je da su, pored formiranja Direktorata za digitalnu ekonomiju i tehnološki razvoj, preuzeli određene programe koji su pripadali Ministarstvu nauke, a koji se odnose na inovacione politike, unapređenje inovacione strukture i finansijsku podršku za inovacije, transfer i integraciju tehnologija, kao i kompletan dio koji se tiče zakonske regulative u dijelu jačanja inovacione djelatnosti i podsticajnih mjera za istraživanje i razvoj.

Istakla je da je glavni cilj da se, u narednom periodu, kroz podršku međunarodnih institucija, ojačaju kapaciteti subjekata inovacione infrastrukture, uz namjeru da se, pored postojećih, kao što su Naučno-tehnološki park i Tehnopolis osnuje i Centar za transfer tehnologija. U dijelu aktivnosti, koje se nalaze u okviru potprograma Inovacije i tehnološki razvoj, istakla je prvenstveno podršku razvoju putem nekoliko novih konkursa, navodeći za primjer konkurs za podršku razvoja ICT-a - strateškog prioriteta Strategije pametne specijalizacije. Radi se o informaciono-komunikacionim tehnologijama, odnosno razvoju IT klastera, za koji je, Predlogom zakona o Budžetu, opredijeljeno 300 000 eura, i navela da se, u narednom periodu, planira potpisivanje ugovora sa prvorangiranim timom na

pomenutom konkursu. Saopštila je da su, u dijelu aktivnosti koje se tiču jačanja inovacione infrastrukture, u određenoj mjeri smanjili transfere prema institucijama kao što su Naučno-tehnološki park i Tehnopolis, zbog stava da se stiču uslovi da se ove institucije usmjere na neki drugi vid finansiranja, kako se ne bi oslanjale samo na budžetska sredstva. Predstavnica resornog ministarstva mišljenja je da je prepoznata važnost određenih programa i aktivnosti koje se tiču unapređenja inovacione djelatnosti.

Kada je u pitanju budžetska potrošačka jedinica Ministarstvo prosvjete, nauke, kulture i sporta, načelnica Direkcije za finansije i računovodstvo u Ministarstvu Tatjana Marković je istakla da su u okviru strukture budžeta Ministarstva prosvjete, nauke, kulture i sporta za 2021. godinu uvrštene i tri institucije: Policijska akademija, Fakultet za crnogorski jezik i književnost i Univerzitet Crne Gore. Takođe, istakla je da je, u okviru Ministarstva kulture došlo do objedinjavanja 12 potrošačkih jedinica i, u vezi sa tim, navela da su te jedinice, sada, u okviru strukture budžeta Ministarstva prosvjete, nauke, kulture i sporta. Saopštila je da je predloženim budžetom za 2021. godinu, u okviru ovog ministarstva, planirano 8 programa, 15 potprograma i 35 aktivnosti, pritom, navodeći da je planiranje sredstava po pozicijama i aktivnostima predstavljalo izuzetno složen posao.

Predstavnica Ministarstva je iznijela podatke da su Predlogom zakona o Budžetu za 2021. godinu, za potrošačku jedinicu Ministarstvo prosvjete, nauke, kulture i sporta, opredijeljena sredstva u iznosu od 216,110,970.93 eura. S tim u vezi, navela je da su opredijeljena sredstva manja, u odnosu na prošlogodišnji Budžet, kada se objedine sve institucije koje pripadaju Ministarstvu prosvjete, nauke, kulture i sporta, koji je za 2020. godinu iznosio 220,003.531 eura, dok je nakon rebalansa za 2020. godinu, Budžet iznosio 217,241.703 eura. Imajući u vidu navedene podatke, istakla je da su bili ograničeni u planiranju budžetskih sredstava.

Tokom rasprave, članovi Odbora su, prvenstveno, istakli da je znanje fundamentalni resurs društva a obrazovanje budućnost jedne zemlje i da se za oblasti koje su u nadležnosti Odbora ne bi smjelo štedjeti, kao i da je potrebno dodatno podstići inovacije koje treba da budu jedan od osnovnih pokretača kada je u pitanju ekonomski razvoj.

Takođe, članovi Odbora su postavili brojna pitanja, koja se odnose na opredijeljena sredstva za oblasti koje su u nadležnosti Odbora, kao što su:

- Da li će redukovana sredstva uticati na dinamiku pregovora u procesu pristupanja Evropskoj uniji, kada su u pitanju poglavљa koja se tiču oblasti intelektualne svojine i inovacija i tehnološkog razvoja?
- Da li su opredijeljena sredstva dovoljna da se omogući nesmetano funkcionisanje cjelokupnog obrazovnog sistema i da li se može nastaviti implementacija ranije započetih aktivnosti, radi kontinuiteta?
- Da li će biti završeni prethodni i započeti novi kapitalni projekti?

Od predstavnika predлагаča zakona, zatražene su informacije o određenim kapitalnim projektima i budžetskim stavkama, dok je od predstavnika resornih ministarstava zatraženo izjašnjenje o iznosu opredijeljenih sredstava, u dijelu koji se, između ostalog, odnosi na programe, potprograme i aktivnosti iz oblasti: kulturne baštine, visokog obrazovanja, masovnog sporta, planiranog iznosa opredijeljenih sredstava za Fond za kvalitet i talente, kao i Fond za dualno obrazovanje.

Nakon rasprave, Odbor je **većinom glasova (sedam glasova „za“ i tri glasa „uzdržan“)**, podržao Predlog zakona o Budžetu Crne Gore za 2021. godinu, u dijelu koji se odnosi na potrošačke jedinice: **Ministarstvo prosvjete, nauke, kulture i sporta i Ministarstvo ekonomskog razvoja** (Program, potprogrami i aktivnosti koje se odnose na oblasti intelektualne svojine i inovacija i tehnološkog razvoja) i predlaže Odboru za ekonomiju, finansije i budžet, kao matičnom odboru, da predloži Skupštini Crne Gore, da ga usvoji.

